

ילדות מאושרות

ציורים עם לב / על ציוריה של נירה לב

"הילד רואה הכול כחידוש; הוא שיכור תמיד. אין בעולם דבר שדומה למה שאנו קוראים השראה יותר מההנאה שהילד קולט בה צבע וצורה" (שארל בודלר). נירה לב מציירת לכאורה כמו ילד בשיכרון צבעים וצורות ומספרת לעיני הצופה סיפור עם לב.

עבודתה של לב שייכת לסגנון שמוגדר כאמנות נאיבית (Naïve Art) אותו מאפיינים: סיפור פשוט מחיי היום היום הנוגע לרוב לבני אדם, האדרת המציאות ויפוייה, ויתור על חוקי הציור כגון פרספקטיבה, אור וצל, קומפוזיציה, אינה מנסה לייצג ולחקות את המציאות ולהביא אמת צילומית, שימוש בתבניות חוזרות וריבוי בפרטים, צבעים עזים וחמים. ציורים נאיביים הם ציורים שמספרים על עולם קיים אך מציגים אותו כעולם פנטסטי - מציאות בלתי מציאותית.

מאפיינים אלה מככבים בציוריה של לב ובאמצעותם היא לוקחת את הצופה למסע של זכרון בזמן. זהו מעין יומן חיים רטרופקטיבי של אשה בוגרת המתבוננת בעיניים כלות וילדותיות אל עבר ילדותה. "הציור נמצא בתוך הבד הוא מחכה שאוציא אותו החוצה. הצבעים מכתיכים את עצמם, הבד מחליט מה יציור עליו" אומרת לב בראיון שנערך בעקבות

אחת מתערוכותיה הרבות.

לב מספרת בחום, בתום ובגעגוע על החיים שהיו בתקופת ילדותה השמורים בזיכרונה ויודעת למגינת לבה שאלה הם זיכרונות שפסו מן העולם. צורת הביטוי האישי והייחודית של לב, שהיא כאמור הסגנון הכאילו ילדי, הנאיבי, מתחזק ומחזק את הנושאים שבהם היא עוסקת. לב חוזרת למחזות ילדותה הפיזיים והנפשיים לא רק בתוכן הציור, בדימויים המככבים בו, בסיטואציות המספרות סיפור, אלא גם דרך ובאמצעות סגנון הציור. כאילו אומרת היא אהיה שוב הילדה הזאת (דרך הציור הילדי) כדי לספר את הילדה הזאת, כפי שהיא מציינת בלשונה "בחלומי אני מהלכת בהדר הכרמל ומגיעה לרחוב הילל 3 לבית שבו גדלתי, מחפשת את נירה הקטנה. את ילדותי המאושרת".

נמצא אם כן, שתהליך הציור עצמו הוא בבחינת מסע. לב נכנסת אל בד הציור אשר בו כדבריה כבר טמונים הצורות, הצבעים, הסיפור ובעזרת מקל הנדודים שלה שהוא המכחול היא פוסעת אל עבר הַעֲבָר לתוך אותו חלום, תוך שהוא עצמו קורם עור וגידים והופך להיות ציור. כל ציור לא רק מנציח סיפור מסוים, הוא חשוב ומשמעותי לצורך העניין גם

בתהליך התהוותו. הציור המתהווה הוא מפת הדרכים אשר מוביל את לב אל ילדותה המאושרת ובכך היא משיגה מחדש את אושרה גם בחייה הבוגרים.

לב אינה ילדה מציירת. לב ציירת בוגרת, מודעת ומיומנת אשר בחרה מצורך או מכורח להדהד אל זיכרונות ילדות ולצורת ציור המזכירה ציורי ילד. בכך אנו אומרים ציור כמשחק, כמקור לחקירה ולגילוי, ציור כתהליך חקרני סקרני מתגמל שבו מצייר הילד את המראות הנגלים מתוך מבט פנימי המביא מבט שמחצין את העולם ויוצר תמהיל בין עולם חיצוני לעולם פנימי. לב, כבוגרת וכציירת מודעת, מפנה מקום נכבד וחשוב לחלקים הספונטניים היצירתיים והאסוציאטיביים בנפשה ומבצעת כל זאת ביד אמונה וממושמת.

"כשהייתי ילד ציירתי כמו גדולי המאסטרים בעולם, ומאז אני מנסה כל חיי לצייר כמו ילד" אמר פיקאסו בעת שביקר בתערוכה של ציורי ילדים. על כך אבקש לומר שכאשר צייר בוגר ומיומן בוחר לצייר כמו ילד, אין בכונתו להעתיק ציורי ילדים אלא להצליח להיות אדם בוגר המסוגל להשתחרר מכבלי החשיבה הבוגרת מחד, ומגייס אותה לציור חופשי

תמים ומבוקר בו זמנית. צייר שהצליח לסגל לעצמו את דרכו המיוחדת של הילד. מדברי פיקאסו ניתן להסיק וללמוד שקשה שבעתיים להיות בוגר המצייר כילד מאשר ילד המצייר כילד.

במסע החומרי והוויזואלי הנושא עמו תוכן וסיפור אישי, לב משמרת את ילדותה שלה, מעצבת את זיכרונותיה, מביאה ניחוחות חדשים ורעננים לעבר שהתיישן ומספקת מאגר של דימויים תקופתיים בעלי ערך היסטורי גם לזיכרון הקולקטיבי המהדהד לעיר חיפה ולחיים בארץ בכלל באותם ימים ובאותם זמנים.

ד"ר נורית צדכונים

